

Виступ Президента на Урочистій академії з нагоди 1025-річчя хрещення Київської Русі

Вельмишановні владыки, глави церков і релігійних організацій!

Дорогі співвітчизники!

Сердечно вітаю вас усіх з 1025-річчям хрещення Київської Русі, яке ми відзначаємо у ці дні.

Нинішні урочистості – чудова нагода відійти від буденних клопотів та звернутися до духовних витоків і традицій, які впродовж багатьох століть становили серцевину ідентичності українців.

Осягаючи динамічний шлях історії, ми бачимо велич історії, культури, понад тисячолітній поступ України, прагнення до інтелектуального та духовного збагачення, взаємної оборони від лихолітніх вторгнень, що посягали на нашу свободу та християнські цінності.

Прийняття християнства як державної релігії було доленосним історичним актом, який вивів Київську Русь на новий цивілізаційний рівень, визначив її місце у колі християнських держав, дав могутній поштовх для розвитку нової якості та змісту культури, політичних і громадських інститутів.

В історії багатьох народів був свій просвітитель із апостольською місією. Для всіх православних таким провідником виявився Великий рівноапостольний князь Володимир. Як мудрий політик, він прагнув утвердити Київську Русь рівноправною державою серед своїх сусідів.

Місія князя Володимира здійснювалася не в духовній пустелі. За переказами першим благовісником віри Христової на сучасних землях України був апостол Андрій Первозванний.

У перші століття нової ери, перебуваючи на засланні у Криму, у складних умовах проповідували Слово Боже видатні християнські діячі.

Слід також згадати, що у цьому році християнський світ відзначає 1150-ту річницю початку місії рівноапостольних Кирила і Мефодія, які, створивши слов'янську абетку, зробили доступним для слов'янських народів Святе Письмо.

За більш ніж століття до Володимира Великого хрещення прийняв київський князь Аскольд. Християнкою була й бабуся святого рівноапостольного князя – свята княгиня Ольга.

Не дивно, що зерна євангельських слів осіли на підготовлений ґрунт, і з Києва по всій Русі стрімко проходило хрещення народу.

За короткий час Київська Русь стала справжнім центром православного християнства. Ця місія продовжується і нині.

Християнство збагатилося на Русі здобутками місцевої культури, підживлюючи її власним колоритом.

Цей синтез сприяв виробленню неповторного стилю в літературі, образотворчому мистецтві, архітектурі й музиці.

В результаті вже у перше сторіччя після офіційного прийняття християнства як державної релігії Київської Русі були створені такі шедеври світового значення, як Софія Київська, «Слово про Закон і Благодать» митрополита Іларіона, Свято-Успенський собор Києво-Печерської лаври, «Повість минулих літ».

Київська християнська держава стала повноправним суб'єктом міжнародних відносин, про що, зокрема, свідчать численні родинні зв'язки київських князів із королівськими домами Європи та візантійськими імператорськими родинами, які мали, передусім, політичне значення.

Велику роль у розвитку національних традицій відіграли в XVI-XVII століттях церковні братства та школи.

У козацьку добу, особливо під проводом Богдана Хмельницького, а саме у колі церковних інтелектуалів була усвідомлена безпосередня спадковість козацького народу з Київською Руссю.

Важко переоцінити вплив православного християнства на суспільну мораль і правову свідомість наших пращурів.

Наша духовна культура завжди демонструвала і продовжує демонструвати сьогодні толерантне ставлення до інших культур і релігій, ініціювала й ініціює вагомий, взаємозбагачувальний, безперервний культурний діалог зі світом.

Спільні риси в культурах багатьох європейських народів дають право говорити про європейську ідентичність, яка за своєю суттю є християнською, та стверджувати, що українці – її носії.

Без української ікони, української церковно-храмової архітектури, українського хорového співу та українського чернецтва неповним є уявлення про європейську цивілізацію.

Важливим чинником розвитку громадянського суспільства є стан державно-церковних відносин.

В Україні діє близько 37 тисяч релігійних організацій 55 віросповідних напрямків. Безумовно, таке релігійне різнобарв'я обумовлює проведення виваженої державної політики в духовній сфері з метою консолідації всіх релігійних груп, утвердження суспільно-політичної стабільності, забезпечення конституційних прав.

Приємно відзначити високий рівень співпраці між різними релігійними спільнотами. Передусім це стосується діяльності Всеукраїнської Ради Церков і релігійних організацій. Її досвід діалогу, здатність знаходження спільних позицій зі складних питань заслуговують на найвищу повагу. З вдячністю ми сприймаємо її міжнародну активність.

Високу шану і вдячність адресуємо також очільникам церков і релігійних об'єднань України.

28 липня Митрополит Володимир відзначатиме тезоімеництво. Хочу від всіх нас привітати його з цією подією.

Запевняю, що і надалі усю проблематику державно-церковних відносин ми будемо розглядати на постійній основі у форматі всебічної взаємодії органів влади з релігійними організаціями.

Ще раз підкреслюю – для держави всі церкви і релігійні організації є рівні. Ми поважаємо вибір наших громадян і гарантуємо кожному конституційне право на свободу віросповідань.

Ми не допустимо використання церков і релігійних організацій деякими політичними силами у своїх вузьких інтересах. Це стосується також і закордонних центрів, які через релігійні організації інколи прагнуть впливати на внутрішньополітичну ситуацію в Україні. Адже йдеться про питання національної безпеки держави.

У той же час, органи влади сприяли і будуть підтримувати розвиток міжцерковних зв'язків, місіонерську діяльність релігійних організацій.

Сьогодні церква і держава в Україні мають більш активно виступати партнерами у справі соціального служіння.

Згадаймо мудрі слова славетного українського митрополита Іларіона: «Служити

народові – то служити Богові».

Закликаю усі органи влади, представників бізнесу разом з духовенством активніше допомагати обездоленим і нужденним.

Слід посилити увагу до підтримки інституту сім'ї, виховання молоді, опікою охопити сиріт, людей у місцях позбавлення волі.

Усім разом дбати про розквіт суспільства, соціальної справедливості і милосердя.

Органам влади слід посилити співпрацю з релігійними організаціями щодо впровадження ефективної політики охорони культурної спадщини, дбаючи про кожну культову споруду.

Маємо разом формувати в українських громадян, представників бізнесу високу відповідальність за вагому тисячолітню спадщину, яку нам залишили попередні покоління.

Ми повинні бути свідомі того, що є спадкоємцями видатної традиції, яку започаткував один із європейських цивілізаційних форпостів – Київська Русь. Вона продемонструвала усьому тогочасному світові високі зразки духовності, правового мислення, самоорганізації громад і державної політики.

Історія свідчить, що жорстко страждає той, хто не прагне зберігати єдність віри, народу, держави.

Здолавши тяжкі випробовування, наш народ лише наприкінці ХХ століття остаточно виборов незалежну державу, яка свято наслідує традиції Київської Русі. Але ще не всі рани минулого загоєно.

Попереду в нас усіх тяжка праця задля відновлення єдності православ'я, стародавньої традиції християнства Київської Русі. Традиції, яка шанувала усі релігії народів світу, але завжди була вірна своїй рідній Київській купелі.

Впевнений, що у нас вистачить і мудрості, і сили у цій об'єднавчій богоугодній справі. Майбутнє України, її народу в єдності, а не в розділеннях.

Це не пафосні слова, а важливе послання, яке ми зобов'язані передавати від покоління до покоління.

Переконаний, з вірою у майбутнє ми зуміємо досягти омріяних висот.

Благослови нас, Господи, на величні і добрі справи в ім'я України та її народу!

Дякую за увагу! _____

Інститут релігійної свободи, Київ
www.irs.in.ua

[Прес-служба Президента України Віктора Януковича](#)